

Sprawozdanie z działalności Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie w 2022 roku

Archiwum Nauki Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie działa zgodnie z Ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2019 poz. 553 z późn. zm.) oraz statutem Archiwum Nauki PAN i PAU z 9 czerwca 2016 r. Dyrektorem jednostki jest prof. Tomasz Pudłocki.

Rada Naukowa, w składzie: prof. Waław Uruszczyk (przewodniczący), prof. Piotr Borek (wiceprzewodniczący), mgr Joanna Laskosz (sekretarz); członkowie: prof. Barbara Bilińska, prof. Wojciech Krawczuk, dr Rita Majkowska, prof. Andrzej Mączyński, prof. Janusz Pezda, prof. Tomasz Pudłocki (dyrektor), prof. Maria Stinia, prof. Krzysztof Stopka, ks. prof. Józef Wołczański, obradowała 31 marca 2022 r. w siedzibie Oddziału PAN w Krakowie.

Obsada etatowa wynosi 9,5 (PAN) i 2,5 etatu (PAU).

Zadania statutowe i ustawowe Archiwum Nauki, realizowane w roku 2022, przedstawiają się następująco:

1. Kształtowanie zasobu archiwalnego: zorganizowano spotkanie z archiwistami zakładowymi Instytutów PAN w Krakowie, podczas którego omawiano problemy związane z narastającym zasobem archiwalnym. Przypomniano również procedury związane z opiniowaniem normatywów i procedowaniem wniosków o brakowanie dokumentacji niearchiwalnej. Ponadto Komisja ds. Archiwalnej Oceny Normatywów i Dokumentacji wydała trzy opinie w sprawie brakowania dokumentacji niearchiwalnej.
2. Gromadzenie zasobu: w związku z nikłą rezerwą magazynową przyjmowano jedynie niewielkie dopływy do kilku spuścizn łącznie 8,21 mb. akt. Natomiast wstrzymano przyjęcia materiałów kancelaryjnych jednostek PAN i PAU. Stan zasobu archiwalnego na 31 grudnia 2022 r. wynosił 1747,95 mb. akt. Do podręcznej biblioteka Archiwum Nauki wpłynęło 229 nowych pozycji. Na dzień 31 grudnia 2021 r. księgozbiór liczył 14 563 jednostki inwentarzone.

3. Zabezpieczanie i konserwacja zbiorów: konserwacji poddano 33 dokumenty i 2 księgi protokołów z zespołu akt PAU.
4. Opracowanie i ewidencja zasobu: stworzono spisy tymczasowe materiałów stanowiących dopływy do następujących spuścizn: G. Faryaszewskiej (16 j.a.), T. Kowalskiego (2 j.a.), A. Kowalskiej-Lewickiej (13 j.a.), T. Lewickiego (35 j.a.), L. Pakuły (30 j.a.). Ponadto prowadzono segregację materiałów działalności, twórczości i biograficznych ze spuścizny R. Dutkowej i M. Mazura. Segregacji poddano także grupę korespondencji ze spuścizny A. Bocheńskiej.
5. Udostępnianie: w Pracowni Naukowej zanotowano 485 wizyt, udostępniono 7713 jednostek archiwalnych, 2543 woluminy wydawnictw zwartych oraz 72 woluminy czasopism. Zrealizowano 96 kwerend krajowych i zagranicznych. Pracownia Naukowa była zamknięta z powodu zagrożenia epidemiologicznego od 26 stycznia do 28 lutego i w związku z remontem od 8 sierpnia do 18 października 2022 r.
6. Popularyzacja: na stronie internetowej Archiwum i profilu Facebook regularnie zamieszczano posty o aktualnych wydarzeniach. Przygotowano dwie wystawy: *Z pasji do nauki. Renata Dutkowa (1927–2015)*, której towarzyszyła konferencja naukowa z cyklu „W służbie nauki” zatytułowana *Renata Dutkowa (1927–2015). Uczona, archiwistka, organizatorka nauki i W służbie nauki. W 150-lecie Polskiej Akademii Umiejętności*. Dodatkowo przygotowano wystawę na 90-lecie Pieńskiego Parku Narodowego (18–19 marca – AWF). Archiwum wydało trzy własne publikacje: *Renata Dutkowa 1927–2015, Archiwum Nauki PAN i PAU w perspektywie 20 lat, W służbie nauki... 150 lat Polskiej Akademii Umiejętności*. Ubiegłoroczna wystawa *W poszukiwaniu piękna przyrody. Podróż Walerego Goetla i Piotra Chrzastowskiego* była dodatkowo otwarta 16 marca w AGH, a 23 czerwca w Zamku w Suchej Beskidzkiej. Zorganizowano promocje książek: M. Łyszczarza o W. Narębskim (7 kwietnia – Przemysł, 5 maja – Kraków) i Ł. Chrobaka o A. Lubomirskim (17 maja).
9. Współpraca krajowa: wspólnie z Fundacją AGH prowadzono działania z okazji Roku W. Goetla, a z AWF – z okazji 90-lecia Pieńskiego Parku Narodowego. Z Muzeum w Bóbrce podjęto współpracę w zakresie udostępniania cyfrowych kopii archiwaliów ze spuścizny J. Pileckiego. Archiwum było partnerem Muzeum Pułaskiego w Warce przy organizacji wystawy *Pomysł życia. Amerykańska Fundacja Kościuszkowska – dzieło Polaka*; otwarcie 3 lipca 2022 r. w Warce; ponowne otwarcie – 8 listopada 2022 r. na Zamku w Krasiczynie we współpracy z Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej w Przemysłu. Wraz z Przemyską Biblioteką Publiczną im. I. Krasickiego

- i Towarzystwem Przyjaciół Nauk w Przemysłu zorganizowano ogólnopolską konferencję *Archiwa, biblioteki, kolekcje na terenie Galicji od końca XVIII w. po czasy dwudziestolecia międzywojennego*.
10. Współpraca zagraniczna: kontynuowano współpracę zagraniczną z Instytutem Masaryka i Archiwum Akademii Nauk Republiki Czeskiej w ramach projektu badawczego zatytułowanego „Jak naukowcy budowali swoje sieci? Rekonstrukcja kontaktów naukowych i stosunków transnarodowych między czeskimi i polskimi uczonymi w XIX i XX wieku”. Zorganizowano obchody 50-lecia czechosłowacko-polskiej wyprawy na Cotopaxi z 1972 r. – w Krakowie 5 września i w Pradze 24 listopada.
 11. Reprezentacja: pracownicy Archiwum występowali z referatami na kilku konferencjach naukowych, krajowych i zagranicznych, brali udział w VIII Powszechnym Zjeździe Archiwistów Polskich, IV Kongresie Zagranicznych Badaczy Historii Polski, Jubileuszu 150-lecia PAU, w wernisażach wystaw i uroczystościach patriotycznych.

Opracował
Maciej Łyszczarz